

Oponentský posudek

Dizertační práce

Tloušťka vrstvy nervových vláken sítnice u dětských pacientů s glaukomem měřená skenovací laserovou polarimetrií

MUDr. Martin Hložánek, FEBO

Oční klinika dětí a dospělých 2.LF UK a FN Motol Praha

K posouzení jsem dostal dizertační práci „Tloušťka vrstvy nervových vláken sítnice u dětských pacientů s glaukomem měřená skenovací laserovou polarimetrií“, kterou předložil MUDr. Martin Hložánek, FEBO. Práce byla realizována na Oční klinice dětí a dospělých 2.LF UK a FN Motol v Praze.

Předložená dizertační práce má obvyklé členění, je čistě a velmi přehledně napsána na 69 stranách, obsahuje 9 tabulek, 7 kvalitních obrázků, a 80 citací použité zahraniční a domácí literatury. Volba tématu vychází z velmi bohatých zkušeností autora s diagnostikou a léčbou glaukomu u dětí. MUDr. Martin Hložánek, FEBO si zvolil **téma velmi aktuální**, neboť dětský glaukom stále zůstává celosvětově jednou z nejčastějších příčin slepoty případně představuje závažné riziko snížení zrakových funkcí s výraznými sociálními a ekonomickými důsledky s hlediska profesního uplatnění dítěte v budoucím životě. Přesná diagnóza, adekvátní léčba a pečlivé sledování nálezu v průběhu tohoto onemocnění- progresivní neuropatie axonů gangliových buněk sítnice má zásadní význam. Diagnostika dětského glaukomu je dosti složitá a vyžaduje opakované provedení několika různých vyšetření. Mezi nejcitlivější objektivní metody diagnostiky a sledování glaukomu patří hodnocení tloušťky vrstvy nervových vláken sítnice (RNFL) pomocí skenovací laserové polarimetrie na přístroji GDxVCC. V dětském věku je význam této metody v diagnostice glaukomu ještě vyšší, protože metoda je jednoduchá, rychlá a tedy výhodná vzhledem k omezené spolupráci dětských pacientů. Avšak normativní databáze všech těchto přístrojů včetně GDxVCC neobsahují data pacientů do 18 let, což je závažný nedostatek.

Zvolený cíl práce je přesně a srozumitelně definovaný. Autor se zaměřil na **stanovení** normativních hodnot parametrů RNFL na GDxVCC u zdravých dětí a **porovnání** s hodnotami u dětských pacientů s prokázaným glaukomem. Měření tloušťky RNFL a základní oční vyšetření bylo provedeno v souboru 186 dětí ve věku 7 až 17 roků. Vstupní kritéria normálního očního nálezu splnilo 120 dětí. Hodnoty zdravých dětí a normativní data byly porovnány s parametry RNFL u 20 dětí s prokázaným glaukomem. Kromě toho bylo provedeno testování uvedeného souboru dětí na přítomnost vlivu atypického charakteru birefringence (ABP) na hodnoty tloušťky RNFL a normativní data. Výsledky jsou precizně podrobeny statistické analýze pomocí adekvátních testů.

Pro splnění zadaných cílů je použita správná metodika a počet vyšetřených dětí zcela dostatečný.

Statistickým zhodnocením dat získaných v souboru 120 zdravých dětí byly získány normativní parametry RNFL, které se statisticky významně liší od parametrů dospělé populace. Atypický charakter birefringence (ABP) měl statisticky významný vliv na většinu parametrů RNFL. Parametry RNFL u očí s prokázaným glaukomem byly statisticky významně nižší než u zdravých očí.

Nejvýznamnějšími závěry pro klinickou praxi jsou:

Práce potvrdila, že měření tloušťky RNFL pomocí GDxVCC je vhodné, jednoduché a dostatečně citlivé vyšetření pro diagnostiku a především sledování vývoje glaukomu u dětských pacientů. Normativní data dětské populace se statisticky významně liší od hodnot normativních dat dospělých.

Vzhledem k chybějícím údajům v literatuře ohledně normativních parametrů hodnot RNFL v dětské populaci je uvedená dizertační práce velmi cenná a **její výsledky by měly být využity v širší klinice praxi** pro zpřesnění diagnostiky a progresi změn u dětského glaukomu

Autor rozebírá dosažené výsledky kriticky, s přesnými závěry a v diskuzi se opírá o 80 citací domácí a světové literatury. Má dostatečnou vlastní publikační činnost. Z hlediska formální úpravy bych rád ocenil přehlednost, úplnost a detailnost dat prezentovaných v tabulkách.

Po některých dílčích úpravách by tato práce jako monografie zcela jistě významně obohatila naši odbornou literaturu. V celé dizertační práci se ve formě i obsahu pozitivně prolíná významná osobnost školitele. K této příkladné práci nemám žádných připomínek, protože si zaslouží dle mého názoru velmi pochvalné uznání.

MUDr. Martin Hložánek, FEBO osvědčil zvládnutí metod vědeckého myšlení a práce, prokázal dostatečné znalosti a orientaci v celé širší problematice související se zpracovávaným tématem. Na základě předložené práce doporučuji po úspěšné obhajobě udělení vědecké hodnosti philosophiae doctor.

V Brně 15.9.2016

Prof. MUDr. Rudolf Atrata, CSc.,MBA
Klinika dětské oftalmologie LF MU a FN Brno
Černopolní 9
613 00 Brno